

להמלכת נועם תורה וחסידות
מנהג דיוצא מעדן

גיליון

יד"ל ע"י
התאחדות האברכים
"אדנים לתורה"
דחסידי זוטשקא
פר' כי תצא
שבת עליה לתורה
גיליון ד"ז

גיליון מיוחד
לדגל השמחה בבית
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בישואיו בנו החתן המופלג הרב שלמה שליט"א
עב"ג בת הגה"צ ר' מרדכי טווערסקי שליט"א
בן כ"ק אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א
וחתן כ"ק אדמו"ר מראחמסטריווקא זצוק"ל
י"ב אלול תשפ"ג

לשם נישואי כ"ק מרן אדמו"ר בני טק דוד בן כ"ק מרן אדמו"ר בני טק אייזק זוטשקא הי"ד

ההתחכמות נגד פיתויי היצר

ולקחת לך לאשה (דברים כ"א, י"א) פרש"י, לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע. קשה, הלא כל המצוות הם נגד יצר הרע, ולמה גבי יפת תואר דוקא הדגיש רש"י הק' שהוא כנגד יצר הרע. שמעתי בשם הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן ז"ל שפירש, דהנה היצה"ר הוא תמיד כנגד רצון ה' וקיום מצוותיו, שאם המצוה היא שיעשה או שלא יעשה, מפתהו היצר הרע לעומת זה שלא יעשה או שיעשה. וזה פירוש, דהנה הקב"ה אמו, אם אני לא אתיר לו, סופו שיפתהו היצר הרע ויקחנה באיסור. מה עשה הקב"ה, התיר לו שישאנה, והיצה"ר יסית אותו שיעשה כנגד המצוה ושלא ישאנה. וזה הוא לא דברה וכו', אלא כנגדו, לעומתו של היצה"ר.

(רביה"ק ר' מאיר מפרימישלאן ז"ע)

קמצנותם של עמו ומואב רק כשנוגע להיטיב לישראל

'לא יבא עמוני ומואבי בקהל ד' גם דור עשירי לא יבא לו בקהל ד' עד עולם, על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך' (דברים ג, ד-ה). וקשה למה הגדיל השי"ת כל כך חטא זה 'אשר לא קדמו [אתכם] בלחם ובמים, יותר מחטא המצרים ששעבדו את בני ישראל בעבודת פוך. [דמצרי מותר בדור שלישי, ועמוני ומואבי גם דור עשירי וכו']

ונראה לפרש על פי משל, באחד שבא לפני בית דין של מעלה, ושאלו אותו קיימת מצות צדקה מימך, והשיב מה אעשה שנבראתי במידת הקמצנות, ולא היה בידי לשלוח בממוני, והוליתוהו לפתחו של גן עדן, יען כי לא אשם בזה. ובבואו לפני הפתח, והנה מלאך ד' נצב לקראתו, ושאל אותו הכי קמצן אתה בטבע, הלא קנית תכשיטין לאשתך בכך וכך, ולבושים יקרים בכך וכך, וכלי כסף וכלי זהב, ורק לצדקה היית מקמץ, אין זה כי אם רוע לבבך, ותיכף החזירוהו משם והוליתוהו אל המקום אשר יאתה לו.

והנמשל מובן, כי המצריים יש להם טענה לאמר אנוסים היינו, מטבע שבראנו השם יתברך להיות שונאי ישראל, אבל עמון ומואב שלא קדמו בלחם ובמים, באיזה טענה יפטרו עצמם, באמרם שהם בטבע קמצנים, ולזה תשובתם בצדק 'אשר שכר עליך [את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך]', והזילו כספם וזהבם למען הרע לישראל, ועל כן גדול עונשם בזה יותר מן המצריים.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

ישוב שנית לקרשה ואל תוסיף לגרשה

כי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר נקי יהי' לביתו שנה אחת ושמה את אשתו אשר לקח (דברים כו, ה). הפסוק הזה אינו אומר אלא דרשנו וחיו, לענין הליקוחין שהרבנו של עולם לוקח את עם ישראל בבחינת כלה קרואה בניעמה. שבימים הקדושים הללו כולנו

מקיים לשוב בתשובה שלימה לפני הבורא ב"ה, ולזכות למחילה סליחה וכפרה. וממילא בעת הזאת, שב השי"ת ולוקח אותנו שוב בבחינת קיחה חדשה. וזהו "כי יקח איש" זה השי"ת, "אשה חדשה" היא כנסת ישראל שהיא כביכול כלה חדשה לפני בעלה. ולעת הזאת השי"ת מטבוח אותנו "לא יצא בצבא", שלא נהי' עוד במריבה ובמלחמה עם הרבנו של עולם ח"ו, אלא שלאחר שסוף סוף זכינו לשוב בתשובה, ונתקיים בנו "אני לדודי ודודי לי", יעזור השי"ת שנזכה לשמר את השלום, כביכול, עם הבורא כל עולמים בשלימות עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן. "ולא יעבור עליו לכל דבר", זה אמור כלפי השי"ת, שהשי"ת מגלה אהבתו שאין לו שום דבר מבלעדי ישראל, "כי יעקב חר לו י-ה ישראל לסגולתו" (תהלים קה, ד). ישראל הם עם סגולתו, ומכל העולם כולו יש להשי"ת רק אותנו בלבד. בשבילנו ברא השי"ת את העולם, בשבילנו הכין את התורה, הכל בשביל ישראל. "נקי יהי' לביתו שנה אחת". השי"ת כביכול נותן דעתו ומחשבתו עלינו במשך כל השנה כולה.

וממילא אנו מבקשים מהשי"ת שיקיים "ושמה את אשתו אשר לקח". רבנו של עולם, תן שמחה שלימה שמחה עולמית לכנסת ישראל, שמחה נצחית עדי עד במהרה בימינו אמן. ועלינו מוטל רק בימים קדושים אלו, להשתדל לחזור בתשובה שלימה באמת, כיון שימים אלו ניתנו במיוחד ע"מ להתפיס ולעשות שלום, כביכול, עם הרבנו של עולם. והשי"ת מצדו יוסיף שנית לקדשה, ואל יוסיף עוד לגרשה, וישמחנה בשמחת עולם.

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שומע בקול אביו ואמו (דברים כ"א, ט). הנה יפלא הדבר עד מאוד, איך תהא כזאת בישראל לפוקה, שיצא מבית בישראל בן סורר ומורה, אשר איננו שומע בקול אביו ואמו וזלל וסבא. אלא באמת ואמונה שכאשר בבית היהודי נשמעים דברי תורה ותפילה בשמחה וטוב לבב, אזי חודרים הדברים ללבבות הבנים ומגדלים אותם ומרוממים אותם להתעלות ורוממות בעבודת השי"ת. אמנם אם אין הבנים והאים באביהם ואמם תורה ותפילה ועבודת השי"ת אזי מהיכן יתחנכו לכל זאת. וזהו אשר בא הכתוב וביאר "כי יהיה לאיש בן סורר ומורה", טעם הדבר הוא אשר "איננו שומע בקול אביו ובקול אמו", שאיננו שומע קול תורה ותפילה מאביו ואמו, ואזי הגם אשר "ויסרו אותו", שמייסרים אותו בשבט חובלים מ"מ "ולא ישמע אליהם", דאם אין הבן רואה כל זאת אצל אביו ואמו לא יועילו כל דברי מוסר ותוכחה.

חזק את ידך וטוב עכאז"א ושים אל ליבך, שהחינוך הטוב ביותר - לחנך את בניו לדרכי תורה ויראה, הוא כאשר הוא עצמו ינהג בדרך הטוב והישר וישמע בביתו קול תורה ותפילה וברכה מ"ז כוונה, אזי יכנסו לב בניו מתקוות ה' כי טוב.

כאשר עלה בידו לצוד כמה וכמה בעלי חיים הדוריי קרניים, גרמו לו לשקוע בתוך עצמו מבלי לראות את השמש ההולכת ובאה ועלטה נהייתה. כך מצאו את עצמם המלך ופמלייתו מגששים את דרכם אט אט כדי לבא לדרך המלך.

אך בתוך החשכה מעד המלך בדרנו ונפל, כאשר ע"י החושך והאופל ושאיגות הכפירים המשחרים לטרף אין מליו מבחינים אשר אין המלך עמם, וממשיכים בדרךם כאשר מותירים אותו לחסדי מטרת העוה וגשמי הזלעפות, ולשיני חיות הטרף, כאשר רגלו כואבת ומבקש נפשו למוות. כך שכב המלך מספר שעות בקור ובמטר ודימה כבר בנפשו שכאן תהא קבורתו עד אשר איבד הכרתו. לפתע הגיח מהאופל אור לפיד, ואיש צעיר נעים סבר האיר את פני המלך. "אוי" זעק הלה למראה ההלך השוכב דומם, ולא ידע כי המלך המשך בעמוד הבא <<<

מהנזר
גחלי אש בקצירת האומר
להתעורר תיכף ומיד לקיים את נדרו
כי תדור נדר לד' אלקיך לא תאחר לשלמו וגו'. רמז הכתוב, למה שנדרה הנשמה כשירדה לתוך הגוף, להיות צדיק ולא להיות רשע, כמאז"ל (מש ג, ו). ולזה אמה"כ "לא תאחר לשלמו". שלא תאמר בלבבך יש לי עדיין שהות לקיים הנדר והשבועה, ואין חיוב להשתדל בזאת בימי הנעורים דייקא. אלא לעת זקנה, אז יקח עצמו לעבודת הבורא. רחמנא ליצלן מהאי דעתא, אלא חיוב על האדם להתעורר תיכף ומיד לקיים את נדרו.
(כ"ק מרגן רבוה"ק יצחק ז"ע)

שמחה שלמה, האידך?

במשעול הכרמים בעניין שמחת צדיקים

גזרי שמחה

הוא עמד במרכז האולם, אור יקרות סביבו, לבושי זהב וחור עטויים על גופן, שולחן מלא מעדנים ומטעמים על ידו, כלי זמר ומטיבי נגן מזמרים לכבודו, נברשת הזהב והבדולח הפיץ נהור ואורו. אך בכל זאת הליט פניו בידו, דמעות ללא הפוגות זלגו מעינו, ואנחות מרות גנח מלב. .

"מי האיש החפץ חיים, נצור לשונך מרע"

בפרשתנו, "זכור את אשר עשה ה' למרים וגו", "זכור את אשר עשה לך עמלק וגו". מכיון שקורין זאת בחודש אלול, מסתמא יש לזכירות אלו שייכות להכנה לקראת ראש השנה הבעל"ט.

ונקדים דברי התפארת שלמה בפרשתנו, עה"פ "כי תצא מחנה על אויב, ונשמרת מכל דבר רע", שהוא מרמז על יום ר"ה הבעל"ט, אשר מחנות הסט"א הם קמים על האדם ביום הדין, כמ"ש "ויבואו בני האלוקים להתיצב על ד" (איוב א' י). ומה שנוגע לכבוד המקום ב"ה הוא העיקר, וכמ"ש **"להתיצב על ד",** אבל מה שנוגע לצרכי עצמו, ע"ז נאמר **"בתוך עמי אנכי יושבת"** (מלכים ב' ד' י"ג), היינו לכלול עצמו בתוך כל ישראל. ועיקר הכנה על יום הנורא הזה, להיות אחוה וריעות, ואז גם אילני סרק יש להם תקוה, וכמ"ש (תהילים צ"ו י"ב) **"אז ירננו עצי היער לפני ד', כי בא לשפוט את הארץ",** כי כל אחד מישראל יש לו מעלה שלא נמצא בזולתו. ועל כן אמר"כ **שלעת הזאת יזהר וישמר מכל דבר רע, לבל ידבר ח"ו רע על חבירו, ולא יראה כלל בחסונו רק במעלת חבירו.** וז"ש **"מי האיש החפץ חיים",** היינו לבקש ברה"ה "תבנו בספר החיים", **"נצור לשונך מרע",** לבל ידבר על חבירו, ויראה בו רק טוב. וזהו הכנה ליום הדין להוציא משפטנו לאורה, כי אם האדם מחזיק את חבירו בחזקת צדיק, אזי גם אותו כתב בספרי הצדיקים, עתדה"ק.

ועד"ז כתב בספה"ק מאור ושמש, "וכלן נסקרין בסקירה אחת" (ראש השנה י"ח), שאף שבדורות הראשונים היתה עיקר העבודה בחודש אלול ע"י התבודדות, אבל בדורנו העיקר לייחד לבנו באהבת חברים ולהסתכל ביתרון זולתו בעבודת השי"ת, וזהו הסגולה הגדולה לזכות בדין. וזהו "וכלן נסקרין בסקירה אחת", שע"י שמתאחדין ישראל, מעוררין עולם התשובה ועולם הרחמים ועולם הרצון.

ובמאור ושמש כתב עוד עה"פ "ויתד תהי' לך על אזנך", כמאז"ל (תובות ה') **"מפני מה אצבעותיו של אדם דומות ליתדות וכו', שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעותיו באוזניו",** וזהו יהי' נשמר בקדושה מכל דבר רע. **ובבלי יקר הביא ג"כ דרשת חז"ל הנ"ל על "ויתד תהי' לך על אזנך",** ותמה, שהוציאו חז"ל את משמעות תיבת "אזנך" שהוא כלי זיין, ללשון אוזן. וכתב לפרש, וזהו באמת כלי הזיין הטוב ביותר של האדם נגד מחרפיו. וכמו שאמר חכם אחד, מעולם לא חרפני אדם כי אם פעם אחת, פירוש שלא השיב למחרפיו דבר, ועי"ז השתיקו שלא חזר לגלות קלונו. וזהו שאמר הכתוב **"ונשמרת מכל דבר רע",** היינו מכל דיבור רע, ולא פירש איכות השמירה, לזה מפרש "ויתד תהי' לך על אזנך", שייניח אצבעו הדומה ליתד לתוך אוזנו, וזה יהי' כל זינו המצילו משוט הלשון. וזהו "וחפרת וכיסת את צאתך", שע"י שסבל חרפתו בשתיקה, יכסה קלונו.

ולפי המבואר בתפארת שלמה ובמאור ושמש, נמצא כי הוא גם כל זין להנצל ע"י ביום הדין והרחמים, כי ע"י שלא ישמע דיבורים רעים, ויחזק עצמו באחדות ושלוש, יונענו בפניו כל המקטרגים, וזאת מלבד ההמתקה ומחילת עוונות, שיש ע"י ששומע חרפתו ואינו משיב.

ובספה"ק דגל מחנה אפרים כתב לרמז, "ויתד תהי' לך על אזנך", שכאשר שומע דברי מוסר והתעוררות, יראה ליתקוע את הדיבורים לתוך לבו להיות כיתד בל תמוט. "והי' בשבתך חוץ", שכאשר יפול מעט ממדרגתו, "וחפרת בה", יחפור באותם דיבורים ששמע, "וכיסית את צאתך", שיוכל לתקן ולכסות את יציאתו מחוץ לקדושה.

ונראה ששני הרמזים משלימים זה את זה, שהרי אמר האמרי אמת מגור זי"ע, טעם שרועעים אזנו של גנב, לפי ששמעה בהר סיני "לא תגנוב", והלך

וגנב, והרי לא האוזן גנבה, אלא ידו, ומדוע ירצעו את האוזן. וביאר הענין, כי אם לא הי' שומע באזנו דיבורים שאינם הגונים, היו עשרת הדיברות נכנסות באזנו כראוי, ואם לא פעלו הדיברות קדושה בנפשו, בודאי שמעה אזנו מה שלא היתה, צריכה לשמוע. והרי האוזן נברא באופן שיוכל לכופף האלי' לתוכה, שלא ישמע דיבור שאינו הגון, ומכיון שלא עשה כן, לכן ירצע.

וממילא נמצא, שע"י שתהי' לו יתד תקועה על אוזנו, שלא ישמע דיבורים שאינם הגונים, ממילא יוכל לתקוע את הדברי מוסר והתעוררות לתוך לבו, כי הא בהא תליא כמבואר.

והרי זה נחוץ לימים אלו, שרוצים להתעורר לתשובה, ושומעים הרבה דברי מוסר. ונחוץ להקדים לזה שמירת האוזן מדבורים שאינם הגונים, כדי שלא תתקלקל השמיעה.

ולכן הזהרנו כעת על "זכור את אשר עשה ד' למרים", כי עתה צריך להזהר מאוד משימעת דברי לשון הרע, ולראות רק טוב בחבירו. כי רק עי"ז יוכל לזכות בדין, בזכות התאחדות בתוך כלל ישראל.

ובשבת קודש נוהגין לאכול מאכל שקורין "לאקשי"ן". ואמר הרה"ק ר"פ מקוריץ זי"ע, דכיון שהם נסבכין ונאחזין זה בזה, הרי מאכל זה רומז לאחדות, ושבת הוא זמן שמתאחדין בראז דאחד.

והרה"ק רבי משה מקאזניץ זי"ע אמר, דכתיב (עובדיה א' י"ח) "והי' בית יעקב אש וגו', ובית עשיו לקש". וי"ל דכוחו של עשיו הוא רק כשישראל נפרדים זה מזה, וכמ"ש (שמות י"ז ח) **"וילחם עם ישראל בפידיים",** אותיות פיודים. אבל כאשר ישראל באחדות, אז בית יעקב אש ובית עשיו לקש.

ויודע ג"כ ד"לאקשי"ן רומז, שכל אותן דברים שקשין כקריעת ים סוף, היו לא קשין. והיינו נמי ע"י אחדות, כי "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום" (שקצין י"ג ב).

וממילא מובן מאוד, מדוע כל זה הוא הכנה לקראת ראש השנה, שבו צריך להכין הכלים להחזיק הברכה, שהשי"ת רוצה להשפיע לנו ברוחניות ובגשמיות. ויהי רצון שזנכה לשנה טובה ומתוקה, ולכל הברכות ברו"ג אכ"ה.

"אכן צדקו דברין" השיב המלך, ויצו ויביאו את כל אחיו וכניסום אל הטרקלין, ויתנו יד אל יד ובשמחה ודיצה פרצו ברקידה...

...

וה' פקד את שרה כאשר אמר (בראשית ס"א, א), פירש"י מחז"ל **"הרבה עקרות נפקדו עמה, הרבה חולים נתרפאו בו ביום, הרבה תפילות נענו עמה, ורוב שחוק היה בעולם".** ופירשו צדיקים, שלא היה זה עניין סגולי, אלא מחוייב המציאות. כי אין שמחת הצדיקים שלמה כאשר אחיהם נכשרם עמם בני ישראל שריים בצער, ועל כן כאשר רצה השי"ת להביא שמחה ועלצון לאברהם ושרה, בהכרח היה נצרך ומוכרח להביא מזור ותרופה לכל החולים ולפקוד כל העקרות ולקבל כל התפילות כאשר רק ע"י שלא יהא בעולם שום צער ליהודי, יוכלו הצדיקים לשמוח באמת בדיצה וחדוה.

אשר על כן כאשר מגיעים אנו לעת דודים שמחת נישואין בית מרן רבינו שליט"א, אין זמן כשר ומסוגל מזה לעורר רחמי שמים על עם ישראל כולו השרוי במיצר, ולעוקב לפני אדון כל היצורים, "הבאת שמחה באהלו של צדיק, הלא לא תהא שלמה שמחתו כאשר ידו דוויים, ויתניסורו החולים ויאנקו הכואבים".

"פתח נא את אוצרך והשפע בעת השמחה מלא חפניים שמחה וישועה ושפע רב טוב, רפואות ופרנסה, פקידת עקרות וזיווגים הגונים, וישועתן השלמה של ישראל בביתא גואלם, ואז --- אז תהיה השמחה שלמה..."

המורדים, ואסרו את כל האחים ומשפחתם בנחושתיים, ע"מ להביאם למשפט ולדונם למיתה כמוודים במלכות, וכשותפים לחטא כבד נגד המלך.

ויהי כאשר העבירו לפני המלך את הנידונים למיתה, הבחין המלך ביניהם את פני מייטבו ואיש חסדו אשר מצאו ביער ולא עזבו עד אשר השיב לו את חייו ונפשו לשלל. מיד צוה המלך ויוציאו אותו מכל הנידונים, ויחיצוהו וילבישוהו בגדי זהב וארגמן, וערכו לפניו שולחן, ומעדנים ומטעמים עמוסים עליו לעיפה, ומייטיבי זמר מנגנים לפניו.

אך הנה ראה המלך, ותחת אשר יהיו פני האיש מלאות שמחה ותענוג על אשר היו חייו לשלל ומשולחן המלך ניתן לו כל טוב, הלויט הלה את פניו ובכיות מרות בקעו מפיו, ודמעות זלגו מעיניו.

"מה לך בוכה" פנה אליו המלך ברוכות, "הלא הצלת את נפשך מרדת שחת, והרבית את טובך ואני משפיע עליך כל טוב. ומה לך מתייפח ונאנח".

"אדוני המלך" השיב הלה כאשר אשד מים אדירים פורץ מעיניו, "האיך יערב לי אוכל ושתה, כאשר שומע אני מבעד דלת הטרקלין את נאקות אחיי ובית אבי מובלים לדרכס האחרונה. היאך אמלא כוסי יין ושמחתו על פניי כאשר בני אבי מובלים למיתה, הלא אם חפץ אתה בטובתי ושמחתי, מבטיחך אני שלא תהיה שמחתי שלמה באם לא יוצאו אחיי עמי מבזבז, ותהיה להם חיהם לשלל".

פגע ברכב חונה, וחושש שהלה יעליל עליו

הגיע לחתונה עם רכבו, ומכיון שהיו שם הרבה רכבים, היה צריך להחנות במקום צפוף, במהלך החניה, פגע ברכב חונה סמוך ושרט את הרכב, כיהודי שומר תורה ומצוות, עמד לכתוב לו את פרטיו, כדי שידע למי לפנות, אמר לו אחד, תראה כל הרכב שרוט, אני מכיר את בעל הרכב, הוא יעליל עליך שהכל אתה עשית, אל תשאיר פרטים, ובפרט שעוד שריטה ברכב שרוט כזה לא מעלה ולא מוריד, האם הוא צודק?

תשובה לשאלה משבוע שעבר

השאלה בקצרה: פגע בחבירו, ורבו אמר לו שאינו רוצה לראות פניו כל זמן שלא יפייסו. רבו הלך לעולמו, וכעת הוא מחתן את נכדו, האם מותר לו להגיע לחופה כשרבו מגיע מעולם האמת לחופה.

תשובה: ידוע בשם הספרים הקדושים שהדורות הקודמים מגיעים מעולם האמת לישומו בשמחת יוצאי חלציהם. וכתב ביסוד ושורש העבודה (שער הטלל פרק טו) בן יכבד אב ואם בזה, בבואם מגן עדן לראות את פניו על ראש שמחתו, כגון בשבתות וימים טובים, או שעושה סעודת ברית מילה לבנו, או סעודת בר מצוה, או בית חתנות וכיוצא איזה שמחה של מצוה, באים אביו ואמו מגן עדן לראות בשמחתו ולשמוח עמו. ובתנאי קודם למעשה שמשתף בשמחתו להקב"ה יתברך שמו ויתעלה, דהיינו שיהנו מהסעודה שעשה תלמידי חכמים ועניים ואביונים, ואז מוציא הקב"ה אביו ואמו מגן עדן, שהם שותפין עם הקב"ה ית"ש בדם, כדאיתא בגמרא (קידושין א. א.) ג' שותפין בדם הקב"ה ואביו ואמו כו', והוא כדי לראות גם הם בשמחת בנייהם בעולם הזה.

והנה נאמר בפרשת בשלח "כי אשר ראיתם את מצרים היום, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם", ולאחר מכן כתוב, "וירא ישראל את מצרים מת", הרי שראו את המצרים שוב. ותימצו על כך בזהר (בשלח דף נג ע"א) א"ר יוסי מתין חמו להו [ואין זה נחשב לראיה], אמר ליה אי תניב לא תוסיפו לראותם חיים הוה אמינא הכי, [רק אם היה כתוב "לראותם חיים", אז היה ממעט מתים, אבל כשכתוב ראה לבד, גם כשהוא מת נחשב שראוהו].

ונאמר בשו"ע (י"ד סימן רטז ס"ח) ראובן שאמר לשמעון קונם לביתי שאתה נכנס, אם מת מותר להכנס לביתו, ויעוין ביד שאול (סי"ק טו)

ובדעת תורה למהרש"ם שדנו בארוכה האם יש בזה שתי שיטות בזה, והאם כשרואה אותו לאחר מיתה, נחשב לראיה או לא.

ובתשובות הגאונים (שערי תשובה סימן ה) כתוב שאלתם מי שנשבע שלא יכנס אצל אחיו וחלה או שמת, אם מותר להכנס אצלו או לקבורו, והשיב, כך אנו רואים, כל זמן שאחיו חי לא יכנס אצלו ואפילו לבקר, אבל אם מת אין זה נכנס אצלו, ומותר הוא ליכנס לקבורו, עכ"ל. [ויעין ברמב"ן בפרשת כי תצא שכתב, מה שאמר הכתוב "על פני בן השנואה הבכור", יראה לי שאין המצוה הזאת והדין הזה נוהג אלא בחיי הבכור. אבל אם מת הבכור בחיי אביו, אף על פי שהוא יורש חלק בכורתו בקבר ומורישו מן הדין לבניו, יכול לבטל חלק הבכורה... כי לא מצאתי "על פני" רק בחייו].

אמנם שם הוא להיפך שהנאסר מת, ואז אין זה נקרא ראיית פנים, אבל בענינו, שהנאסר חי, והאוסר מגיע מעולם העליון, אולי גם על זה נאמר האיסור.

ואולי אפשר להביא קצת ראייה לזה, שנאמר בזהר הק' זוהר (בשלח דף נג ע"א) בבאיור הפסוק וירא ישראל את היד הגדולה, שהכוונה על יעקב אבינו, שאמר לו הקב"ה קום חמי בפורקנא דברך..., ויעקב הוה תמן וחמא כלא. ובספר נחלת בנימין (הקדמון, עמוד 655) כתב, שהקב"ה החיה את יעקב להיות שם עמהם, כדש חז"ל וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים, ישראל סבא, יעו"ש הטעם.

ומזה יהיה צריך להחיותו ולא די שרואה זאת משמים, יש מקום לצדד שראיה רוחנית מן השמים אינה נקראת ראייה, ורק כשהוא חי כאן בעולם נחשב לראיה.

כי תכנה בית חדש ועשית מעקה לגגך (דברים כב, ח)

חלוקה דרבנן ע"י כוונת המצוות והתפילה

עוד יש לומר ועשית מעקה לגגך, כי נודע ממעשה המצוות והתפלה נעשה חלוקה דרבנן, ועי"ז יהי' לך בבנין בית שהוא מדור תחתון, עי"ז יהי' לך בגן עדן תחתון חלוקה דרבנן, ועשית מעקה לגגך, כי העמ"ק הוא מע"קה, על ידי כוונת המצוות והתפלה, יהי' לך לבוש בגן עדן העליון שהיא גגך, והבן.

(תולדות יעקב יוסף)

ועשית מחיצה לגדלות שלך

פי' אדם האומר פי' חדש על איזה ענין בתורה, ועשית מעקה, לגגך, ר"ל דאלו לפי הפשט היה צריך לכתוב ועשית מעקה לגגו, והוה קאי על הבית אשר בנה, ולפי פירוש הנזכר אתי שפיר וכך פירוש, ועשית מעקה לגגך, ר"ל מחיצה לגגך, כלומר לגדלות שלך, שלא יהיה לך פניה בזה שלא יגבה לך בזה שאמרת תורה חדשה שלא שמעם און מעולם, כי לא לך הגדלות, כי הכל מאתו ית', כי יפול הנופל ממנו, ראוי הוא ליפול וכו' (שבת לב טז), כי ידעת שהשבירה כבר היתה בשביל גדלות שכל אחד אמר אנא אמלוך וד"ל.

(תורת המגיד)

ערבי נחל

אמרים ערבים ממאורי החסידות

להביא השמחה באותיות

הכלל הוא, כשמגיע לאדם איזה שמחה מהבורא ברוך הוא, אזי יראה לדבר דבורים, להביא השמחה באותיות בתורה ובתפלה ושירות ותשבחות, בכדי לדבק השמחה למעלה בבורא ברוך הוא. וזהו הרמז 'כי תבנה בית חדש', כשמגיע לך שמחה חדשה. 'ועשית מעקה', לעלות השמחה למעלה על ידי אותיות כנ"ל. וזהו 'מעקה', כי המעקה יבנה למעלה למעלה. וזהו הרמז 'לגגך', כדי להביא השמחה באותיות. וידוע כי כח המונענע בכל האותיות הוא השם הוי"ה ברוך הוא, הרצון באותיות משם הוי"ה. וזהו גג' גימטריא כ"ו: (קדושת לוי)

שיהיה בהכנעה

שלא יהא לימודו להתפאר ולהתנאות

זהו (דברים כב, ח) ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך, דהתורה הקדושה נקראת בשם גג: דהגג הוא המגין על הבית, והתורה מגינה ומצלה האדם, וצריך לזה שיהיה בהכנעה שלא יהא לימודו להתפאר ולהתנאות בפני בני אדם וזהו מעקה לשון עומק והשפלה, דהיינו הכנעה. תשים לגגך היא התורה. ולא תשים דמים בביתך, פירוש כנ"ל שלא יהא בך שני מיני דמים וכחות, רק הכל כח אחד כולו לה', כי יפול הנופל ממנו

אף באופן שרק מיסב עמוהם ולא אוכל כלום כמובא בשבוע שמחת פ"א הערה ק' בשם הרב"ז ח"ד סי' ר"ט, וכו' סגי בחתן שנטל ידיו לפת ולא צריך ששניהם יאכלו פת.

חתן בלי כלה: יש לחלק בזה, כדלהלן דאם הכלה לא אכלה כלל בסעודה זו אף שהגיעה בסוף לברהמ"ז, לא מברכין. וכמו"כ אם נטלו כבר מים אחרונים, אבל אם אכלו במקום אחר עם השושבינים או שהגיע בסוף הסעודה אף שלא אכלה מברכין (שו"ת שבה"ל ח"א סי' רפ"א).

אמצע הסעודה: אין צריך שהחתן והכלה ישתתפו בתחילת הסעודה וסגי שהגיעו בסוף הסעודה (ערו מקודש שם).

הלכו החתן והכלה באמצע הסעודה: כגון אלו שאוכלים לשולחן רבותיהם י"א כיון שכבר נתחייבו אפשר לברך [שו"ת חסד לאברהם תניא אבה"ז סל"ד וכו' בשו"ת דברי יושע ח"ב סי' י"ב והביאו ראה משו"ע שם סי' א"א בני חבורה שנתחלקו לחבורות מברכין אף שהחתן לא נוכח שם ויש לחלק ואכ"מ], ויש שהחמירו בזה אלא צריך שישתתפו דווקא (פ"ז שם סק"ט שו"ת מהר"ם שיק סי' צ') ולהלכה נחלקו בזה פוסקי זמנינו וסב"ל.

שמיעת הברכות: שבע ברכות הם לכבוד החתן וכלה שיצילח זיוגם וע"כ נכון שישמעו הברכות ויענו אמן אבל אינו מעכב (נדה"ש סי' ס"ב סי' ל"ז).

אם החתן יכול לברך שבע ברכות: נהגו שהחתן לא מברך בעצמו שבע ברכות כיון דברכת שמח תשמח זה לכבודו כנ"ל אין ראוי שיברכו לעצמו, ואגב זה המנהג שלא מברך כלל (ברכי"ם סי' ס"ב בשם ר"א בן הרמב"ם שכנס אביו ע"ג), ואם אין מי שיברך יכול החתן לברך (שדי חמד מערכת חתן וכלה אות י"ח, ומסיק דב"ע למעשה, ויע"ו בשו"ת שבה"ל ח"ח סי' רע"ג, שו"ת מנח"י ח"ג סי' ק"ד).

ג. סעודה: אף שמבואר בראשונים שהיה המנהג בזמנם לברך שבע ברכות בכל התכנסות לכבוד החתן והכלה (מבואר באריכות שיטות הראשונים, בשו"ת מנח"י ח"ב סי' כ"ג), מ"מ עכשיו נהגו שאין לברך בשעת סעודה שאין שמחה אלא בסעודה (כן מבואר בריטב"א כתובות ח), המשך בעמוד ז' <<<

שבע ברכות (א)

השביעית לכן יצא בדיעבד, (שבוע שמחות פ"ד ס"ח) והעירו עליו דמפי' רש"י משמע להיפוך וסב"ל]. ואם הטעות היתה בברכה החמישית יש לזון אם יוכל לברך ברכה אחריתא, ומכלל הני ספיקות נכון שיאמרו הברכות מתוך הסיודו.

תנאי שבע ברכות: כאמור לעיל דכדי לברך שבע ברכות צריך שבעה תנאים ואלו הן.

א. זמן: אין מברכין שבע ברכות אלא בזמן שבעת ימי המשתה, נפרט כמה הלכות בענין זה

מנין ימי המשתה: מתחילין למנות הימים מזמן שברכו הברכות בראשונה בשעת החופה (פת"ש סי' ס"ב סק"ב), ואינם נמנים מעת לעת אלא היום הראשון נחשב ליום שלם דמקצת היום ככולו, וכגון אם החופה התקיימה ביום שני בשעות אחר"צ מסתיימים שבעת הימים ביום א' בשקיעה (שם).

חופה בביה"ש: אם החופה נתקיימה בביה"ש כגון בביה"ש שבין יום שלישי לרביעי מתחילין למנות את שבעת ימי המשתה מהיום שעבר היינו מיום השלישי דספק ברכות להקל (ברכת הבית שער סי' ס"ה ובס' שלמי שמחה בשם הגרש"א), ויש מקילין למנות מיום רביעי (שו"ת שבה"ל ח"ט סי' רע"ד דס"ל דאף שביה"ש ספק מ"מ א"א למור על ספק "מז" המשתה וע"כ צריך להוסיף עוד יום).

נמשכה סעודת יום השביעי לילה: אין הולכים לענין שבע ברכות אחר התחלת הסעודה, וממילא אף שהתחיל מבעו"י אין לברך אלא עד השקיעה דלאחר מכן ספק יום ספק לילה וסב"ל, אך עד י"ג וחצי דק' אחר השקיעה אפשר להקל (ס' מבית לוי, שו"ת יבי"א ח"ה אבה"ע סי' טו ומטעם סי' ט), אך באופן שהחופה גם הייתה בביה"ש מותר לברך עד אותה

ע"ת דודים הגיע, שמחת הנישואין בבית כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, ונרמזו בפרשתינו בפסוק "כי יקח איש אשה" (דברים כ"ב י"ג) דילפינן מניה מצוות נישואין (המב"ם ספר המצוות, מצוות עשה ר"ג, וסבר דהיא מצוה בפני עצמה וכו' בחינת מצוה תק"ב, ודלא כהר"ן מ"ק י"ח דס"ל דהוי הכשר למצוות פרו ורבו, וכבר האריכו הפוסקים בזה ואכ"מ), אם כן דבר בעתו מה טוב לעסוק בהלכות שבע ברכות לכל פרטי, והנה מבואר בגמ' (תנבות ז: ת) ובראשונים שם דכדי לברך שבע ברכות צריך שבע תנאים, נבאר בס"ד התנאים אך קודם נבאר נוסח הברכות ופירושן והלכות המסתעפות בסדר הברכות ואח"כ נבאר התנאים כדי לברך השבע ברכות.

פירושו: בגמ' (תנבות ז: מ) מבואר נוסח ברכות הנישואין והם ששה (מלבד ברא פיר הגפן) ואלו הם ופירושן ע"פ רש"י.

א. שהכל ברא לכבודו: נתקנה לאסיפת העם, הנאספים שם לגמול חסד, זכר לחסדי המקום שנהג עם אדם הראשון שנעשה לו שושבין ונתעסק בו, ואסיפה זו כבוד המקום היא ולכן נתקנה.

ב. יוצר האדם: שתיקנוה לציירה ראשונה של אדם הראשון ומתוך שאנו מברכין על היצירה השניה (כולקמן) תקנו אף על הראשונה שהיא עיקר ותחילתו. ושני ברכות אלו אינה מסדר ברכות על הזיוג.

ג. אשר יצר את האדם בצלמו: ברכה זו מתחילה לדבר על הזיוג של שניהם אשר יצר את האדם בצלמו על הכל והתקין לו ממנו בנין עדי עד היא הנקיבה.

ד. שוש תשיש: לפי שאנו צריכים להעלות זכרון ירושלים על ראש שמחתינו.

ה. שמח תשמח: ברכה לחתן וכלה שיצליחו בשמחה ובטוב לבב.

ו. אשר ברא: באחרונה שבח שמשבח להקב"ה שברא חתונת דיבוק איש באשה ע"י שמחה וחדווה לפיכך יש לחתום משמח חתן עם הכלה שהוא לשון שמחת איש באשה.

סדר הברכות: קיי"ל דסדר הברכות אינו מעכב (המב"ם בשו"ת סי' רפ"ח והובא בבאה"ט סי' ס"ב סק"א, חממת אדם כלל קפ"ט ס"ח) ולכן אם דילג בטעות ברכה אחת יברך אותה כשנוכח.

סמוכה לחברתה: מבואר בראשונים הטעם דברכת שוש תשיש ושמח תשמח אינן פותחות בברוך כיון שהם סמוכות לחברתה מ"מ בדיעבד יכול לאמרה אף כשאין סמוכות (מבואר בספק משנה בהלכות ק"ש ובדיעבד שהקדים ברכה שניה לראשונה אף שיע"ז אין היא סמוכה לחברתה כיון שבצנעם היא סמוכה א"כ אף כשקורא בפני"ע נחשבת כסמוכה).

חלוקת הברכות לכמה אנשים: ומהאי טעמא מנהג העולם שמחלקים הברכות ומכבדים לכמה אנשים שיברכו אותם ואפי' ברכת שמח תשמח ושוש תשיש (אגרות משה אה"ע ח"א סי' צד דבגורן קטן אפשר לחלק), ויש שהחמירו בזה לחלק ששה ברכות לאחד וברכה אחריתא לאדם אחר (שני אפרים שער סי' פת"ש סק"ט).

טעות: נפרט כמה הלכות, בטעויות ששייך בברכות כדלהלן.

סדר הברכות: הקדים לברך ברכה רביעית שהיא אשר יצר את האדם בצלמו לפני ברכה שלישית, י"א ששוב א"א לומר ברכה שלישית (כתבי דעת קדושים אה"ע"ז סי' ס"ב וכו' בשו"ת אגרות משה אה"ע"ז ח"ד סי' פ"ח יע"ו"ש הטעם), וי"א שעדיין יכול לברך יוצר האדם (שו"ת שבה"ל ח"ח סי' רע"ד) כיון שסתומת הפוסקים שבכל אופן סדר הברכות אין מעכבות.

החליף הברכות: אם טעה בברכה חמישית או בברכה השביעית והחליף בסיום הברכה ואמר משמח חתן וכלה במקום משמח חתן עם הכלה או להיפך אינו חוזר, [דיש לעיין האם הוי שינוי ממטבע שטבעו חכמים, היות ופירושן שונה, או דשינוי לא מעכב בדיעבד הואיל והיה בה הזכרה שם ומלכות וענין הברכה, ודנו אחרוני זמנינו בזה (ס' האירוסין והנישואין בשם הגר"מ שטרנבוך), וי"א היות דמצינו בכמה ראשונים הגירסא משמח חתן וכלה גם בברכה

זו"ש שבת
שבת קודש פרי כי תצא

זמן הדה"נ	18:52
חבישת השטר"מ לחתן ע"י רב"ב רבינו שליט"א לפני מנחה בחייל התפילה	
מנחה וקבלת שב"ק	19:02
שולח"ט ליל שב"ק	23:15
הבאלייט לחתן, בשעה 8:15 מבית מדרשנו	
שחרית שב"ק	8:30
אמירת תהלים	16:52
מנחה ושל"ס	18:52

שמוחת הפארזשפיל בתופים וזמחולות
כהמשך לשל"ס לפני ברכת המזון

כל התפילות ועריכת השולחנות
באולם הכניסים רח' רבינו בני ברק

מהו ההסתכלות הנכונה על שמחת צדיקים

לקראת שמחת נישואי בן כ"ק אדמו"ר שליט"א הרב אייזיק שליט"א בחודש אדר תשפ"א, התפרסמו בגיליון סדרת מדורים "לישרי לב שמחה" בעניין שמחת צדיקים. סדרה שבעקבותיהם הגיעו למערכת שני מכתבים יסודיים וחשובים השופכים אור על כל הסוגיא. לבקשת הרבים מפרסמים אנו שוב שני מכתבים אלו.

מהצדיק. דאטו ה'מלצר' המחלק האוכל בשמחה והשומר בחוף ג"כ מקבלים השפעות. רק מי שבא מחמת הסיבה האמיתית, הוא זוכה גם לדברים הללו.

אבל גם אחר זאת נשוב ונדגיש, כל זה אינו אלא תוספת על העיקר - שהוא האהבה שיש בי לצדיק ואשר מבטא אני זאת בהשתתפותי בשמחה. ובתורת, השתתפותי בשמחה הוא משום אהבת הצדיק, וכך איפכא זה גופא גורם לחיוך והתגברות האהבה והקשר.

הענין השני שרציתי לעורר, זה בנוגע למה ששגור הרבה בזמני שמחה **השאבוה"ק יורדים לשמחה,** וכמבואר בזה"ק פר' פינחס. ודאי שזה מהדברים החשובים שידוע הצדיקים דיברו הרבה מזה. אמנם עדיין צריך לבאר היטב הדברים ולהעמידם במקומם וגבולם. דיש וכבר נשתרשו הדברים עד כדי כך שמעמד החופה והנישואין נתפס במוחו של אדם כ"מעמד קבלת פני האבות הק' והצדיקים", ודבר זה טעות הוא, **דעצם מעמד חופה הוא דבר גדול ונשגב ביותר ושורשו גבוה מעל גבוה,** ולאו דוקא מעמד החופה אלא כל שמחת הנישואין והש"ב וכו' **גבוה מעל גבוה שורשם,** וכידוע מש"כ בגמ' כל ההפלות למי שזוכה לשמח חו"כ וכו' וכו', ובזה"ק וספרי פנימיות בגודל הענינים שבשמחת נישואין **שמרמז על יחוד קוב"ה ושכינתיה,** ובגודל הקדושה האופף כל המשתתף בשמחה ומשמח את החתן, עד כדי שמרוב האור הבוקף אז נמחלים כל עונותיו של החתן וכל הנלווים אליו כמבואר בדגל מחנה אפרים פר' בא, **והוא אור גדול יותר מיוה"כ פ' כמבואר שם** (מחילת העונות זה תוצאה מהאור הגדול, והעיקר זהו עצם אור הקדושה השורה), וצדיקים אמרו **שמרוב הקדושה אזי מתעוררים כל העם לתשובה** (נבזה ביאר הר"ק ה"א ממעילא ז"ע מה שאין צריך לעורר את העדים שיחזרו בתשובה וע"ד עשויים בזמנים אחרים). וכל זה נאמר בכל שמחת נישואין, ללא קשר ושייכות לאבות היורדים מג"ע.

אלא שמכיון שהדברים עמוקים קצת ולאו כל מוחא סביל דא, וכמו שהרבה מהדרשות שבשמחות שבע ברכות נסובים לבאר מהו הענין של לשמח חו"כ והשכר שבוה, שלא מצינו שצריך לשמח מי שעושה מצות עשה ושילוח הקן וכו' וכו', וכיון שעמוקים הדברים קל יותר להיתפס בדבר זה שהאבוה"ק יורדים לשמחה, ומביאים השפעות. [ובדרך צחות יאמר, דהאבות מגיעים לשמחה, והבנים בינתיים מפליגים אל האבות...]

והגע עצמך במעמד חופה של חתן וכלה שאינם יחסנים כלל, הרי כל ההפלות המבוארים בספה"ק אמורים כאן בכאן, (האמנם לא צריך אז לשייך יעניי התעוררות כי אין צדיקים נמצאים...), אלא ודאי שהעיקר והיסוד והמהות הוא כנ"ל, אלא שודאי שדבר נעלה ביותר הוא שהאבוה"ק מגיעים ואדרבה משפיעים מכוחם שנזכה עוד יותר להתחבר לקדושת ומהות השמחה. ויה"ר שנזכה אכן לכל האמור למעלה בלב שמח כאיש אחד בלב אחד, אמן.

בברכה, כ"ב שבט תשפ"א פה בני ברק - י. מ.

לכבוד המערכת הנכבדה 'נחל אדניך' הע"י

ראשית דברי אודה לכם על הגליונות המשובחים היו"ל מדי שבוע בשבוע בטוטו"ה, להשקות הצמאים מנחל היוצא מבית מדרשם של רבוה"ק זי"ע ושיבדלחט"א, המרווה את צמאונם ומטעינים במידה גדושה של תורה וחסידות דעת ותבונה.

ועל של עתה באתי, במדור החדש אשר שמו יקבנו **'לישרי לב שמחה'** המופיע לרגל השמחה הגדולה בבית רבינו שליט"א, אשר כיתר המדורים נכתב בטוב טעם ובהשכל. אלא שרציתי להאיר כמה נקודות אשר חשבתי זה מכבר.

כמו בהרבה פעמים גם בכאן במדור זה, כאשר רוצים לבאר את ענין שמחת החתונה ובפרט בבית הצדיק, הדבר הראשון שנכתב ואשר עושה ורשם שכביכול זהו היסוד של שמחת הצדיק, הוא ענין **ההשפעות שיוודות שמחת הצדיק,** וכאשר הבאתם מספ"ק שכאשר הצדיק בשמחה בידו להשפיע ישועות ורפואות וכו'.

נהנה ודאי שדברים קדושים אלו אמיתיים ובהירים המה ונאמרו משרפי מעלה. אמנם לענ"ד **אין זה הנקודה העיקרית, אלא הנקודה הנלויה כתוספת על העיקר.**

ומה הוא הנקודה העיקרית, לזה צריך באמת לשאול כאו"א את עצמו מה הוא הסיבה שהוא מגיע לחתונה. אז אולי יש כאלו שיאמרו שבשביל ה'מצב', ואולי יש כאלו שאכן קראו את המדורים לקראת החתונה ויאמרו שהגיעו לקבל ההשפעות הנשפעות, ולכבוד רבוה"ק שיוודים מגן עדן וכו'.

אמנם הפיקח והמשכיל ישר השכל כאשר ישאל זאת, יהיה תשובתו הכנה, "מה זאת אומרתי?! האם כשאבי מחתן את בנו אתה ג"כ שואל מדוע אני מגיע, הרי אז אין שום שאלות ומענות, ואני פשוט מגיע כי אני שמח בשמחתו, ושמחתו שמחתי, וכן רוצה אני לשמחו בשמחתו, והכל מתוך רוב אהבתי וקרבת. וזה גם בעניינינו, **השאלה מיותרת ומיותרת,** הרי רבי קרוב ללב תלמידו יותר מכל חמדות גנות, אשר הוא מביאני לחיי העולם הבא [עד שאבידתו קודמת לאבידת אביו] והוא נתן לי חיות ואור בחיי עלי אדמות, והוא אשר נושאני בלבו הרחום תמיד ולעומתו גם בליבי קרוב הוא לי מכל דוד ורע, א"כ מה שאלה הוא זו מדוע אני הולך בשמחתו, מה צריכים להפליג בכל העניינים הנלוים? ומה צריך להסברים ומדורים?...

הרי בשביל השפעות גרידא יכול אני לשלוח קויטל לקופת העיר שיש והוא זול יותר מדמי הנסיעה עד מקום השמחה. האמנם כל סיבת השתתפותי בשמחה הוא משום הרווח שיהיה לי מההשפעות?! השתתפותי הוא מהקירבה והאהבה שיש בי לצדיק - ואשר אהבה זו מצות עשה היא מה"ת ד'ובו תדבק' וכמבואר בספר החינוך באריכות, ולשם כך אני כאן לשמוח באמת הכל לבי בשמחתו - שמחתי.

וביותר, רק אחרי יסוד ושורש זה שייך שפיר לקבל השפעות

בתגובה לכך הגיע המכתב דלהלן:

ולחזות בעבודתו הקדושה והנשגבה, אם זה בקב"פ או בחופה - כפי המבואר בספרי קודש שכל סדר החתונה דומה ורומז לעבודתנו בירח האיתנים, שהקב"פ הוא כדוגמת חודש אלול והחופה הוא יום הקדוש וסעודת החתונה הוא כשמחת חג הסוכות ולאחר כל זה מגיעים אל היחוד העליון הנפעל ע"י המצוה טאנך כשמקדים ממש עם השכינתא כדוגמת שמחת תורה, ואפשר להאריך הרבה בחלק זה, אבל עכ"פ מספיק להסתכל על כ"ק מרן רבינו שליט"א בזמנים נשגבים אלו, וכבר לא נצטרך לשום הסברים.

אבל זאת נצרך להתכונן כראוי לימים קדושים אלו, ואין שום דמיון השתתפות בשמחה תוך הבנה בהירה מה מתרחש כאן ומה עומד אחורי העניינים ועמקייתם - להשתתפות בלי שום הכנה, ועל זה בא המדור הנפלא - ויי"ש"כ ע"ז.

ואנו תפילה לקל נורא עלילה שהשמחה עם כל פרטיה וחלקיה תהיה בשעטמו"צ ללא שום הפרעות, ונוכה לנצל ימים מרוממים ונשגבים כאלו בתכלית בלי שום בזבוז ועיי"כ נזכה לאור העצום והשפעת הקדושה הנשפעת מלעילא.

נ.ב. ולאחר שמתבהרים העניינים הנ"ל, אזי ענין ירידת האבוה"ק הצדיקים שרפי מעלה מג"ע להשתתף - מקבל משמעות אחר לגמרי.

חד וזעירא דמן חבריא המסתופפים בצילא דמהימנותא א.ל.

לכבוד מערכת הגליון הנכבד והחשוב "נחל אדניך" שו"ר.

בדפדפי בין בתרי הגליון וראיתי את המדור **לישרי לב שמחה,** ובתוכו המכתב שכתב א' מאנ"ש. הדברים כ"כ נכונים ואינם נצרכים להסמכת פעוטים,

אבל רציתי להוסיף על דבריו ולהבהיר ולציין עוד נקודה. הלה עמד על העניין שהשתתפות החסידים בשמחת הרבי-הצדיק אינה רק אמצעי להשפעות, כי זה אינו אלא טפל - אלא יש בזה סיבה והגיון אף יותר מהשתתפות בשמחת האב.

אמנם הלה נתן להבין, שכביכול לקחו שמחת הצדיק, ונטפלו לטפל שיש בכל שמחה ושמחה של בר ישראל. ובזה יש להעמיק יותר. דהנה כפי שביאר כל שמחת הנישואין יש בזה עניינים גבוהים ורמים של יחוד נשגב של קוב"ה ושכינתיה ושפע אור גדול משפיע על כל המשתתפים וכו', זה אמור בכל שמחת נישואין, **אבל כשזה נעשה ברדת הצדיק וע"י הצדיק אזי הגישה לזה הוא באופן נעלה ביותר ובצורה אחר לגמרי.** וע"כ לא סתם מפליגים בזה לקראת שמחת צדיקים.

כי כמו בכל עניני עבודת ה' וקיום מצוות אם זה בשב"ק או בהדלקת נרות חנוכה וכו' אחר שאנו מקיימים המצוה בעצמנו אנו הולכים אל הצדיק לחזות בעבודתו חזק משפיע ומרומם גם את כל עבודתנו וכו', כמו"כ בשמחת נישואין שאנו באים לקחת חבל בשמחת הצדיק

שמחת שבת אויפרוף

- א -

מקובל מקדמת דנא ששמחת החתונה מתחלת בשב"ק הנקרא "שבת אויפרוף", ומילתא דא טעמא בעי, ואף כי ידועים דברי רבי יצחק בזה"ק פרשת יתרו 'כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין', שכל ההשפעות של ימי השבוע יורדים ונשפעים כבר בשבת קודש, אולם פוק חזי במועדים שנתן לנו הבית"ש 'אגים וזמנים לששון' וציוונו 'ושמחת בחגך' ועל פי דברים אלו יורדים כל ההשפעות של החג בשבת לפני החג, ועם כל זה לא מצאנו שתתחיל השמחה בשבת לפני החג, ולכן עלינו להבין 'לשמחה של שבת אויפרוף' מה זו עושה.

- ב -

ובעצם משמעות שמחת הנישואין וגודל ערכה אנהיר עיינן בזה"ק ה'ידוע בפרשת פנחס שהקב"ה עוקר את האבות הק' ממקומם בגן עדן ומביאם לשמחה, מיהו מקדים שם הקדמה חשובה ותנאי לזה ז"ל: "כמה תבינין ישראל קמי קודשא בריך הוא דחדוה דלהון ותושבחתא דלהון לאו איהו אלא לשתפא לקודשא בריך הוא ושכינתיה בהו דהכי תנינן כל חדוה דישאלא דלא משתתפי בה לקודשא בריך הוא (ושכינתיה) לאו איהו חדוה. וכו' בשעתא דבר נש שתיף לקודשא בריך הוא לחדוה דיליה קודשא בריך הוא אתי לגנתא דעדן ואעקר מתמן לאבוהי ואמיה דאינון שותפין בהדיה ואייתי לון עמיה ליהוה חדוה וכלהו זמנין תמן ובני שא לא ידעין". עכ"ל בדילוגין.

הרי שיעקר השמחה של יהודי היא שמשתף בשמחתו לקוב"ה ושכינתיה, ורק כשזה עיקר השמחה זו היא השמחה הרצויה לפניו ית', ואז עוקר הקב"ה את האבות מגן עדן ומביאם לשמחה יחדיו בשמחת צאצאיהם.

והדברים נפלאים ומעוררים תהיה והתבוננות : וכי היאך וכיצד ניתן לקרוץ מחומר הכוח לשתף בשמחתו שמחת קודשא בריך הוא ושכינתיה עד כדי שיהיה זה חלק משמחת הנישואין.

- ג -

בשב"ק מבקשים בכל תפילה 'ישמחו במלכותך שומרי שבת' וכן בזמירות שבת 'אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל

במלכות שמים", וכתב עוד בפרשת תולדות ז"ל: "ומה בא השמחה בלכות בני ישראל בעושי בני ציון יגילו שנאמר (תהלים קמ"ט, ב) ישמח ישראל בעושי בני ציון יגילו במלכם ונאמר (שם צ"ז, י"ג) ישמחו צדיקים בה' ונאמר (ישעיה כ"ט, י"ג) ויספו ענוים בה' שמחה. כי בקבלת עול מלכותו הוא שמחתם". ובפרשת ויצא כתב: "וגם ביום השבת תיקנו לומר ישמחו במלכותך, והיינו שאף שאין בו מצות שמחה השמחה נולד בעצם מצד התגלות כבוד מלכותו יתברך וכו', וכמו שדרשו (ספרי) וביום שמחתכם אלו שבתות, והיינו שאז השמחה היא שלכם מצד הנפש בעצמה".

ועל ידי זה זוכין לשתף את שמחתו של הקב"ה לשמחת הנישואין, ומשמחה זו של שבת קודש נשפעת השמחה לשמחת הנישואין, זו היא שמחה האמיתית והרצויה לפני הבית"ש, שרק אז הוא מביא את האבות הקדושים לשמחה בשמחה זו.

ומסופר מהרה"צ רבי יהודה לייב זיע"א אביו של רבי מוטעל סלאנימער זיע"א שהיה שרוי בשמחה גדולה מאד בחתונת בתו ובאמצע הריקודים עצר את הרוקדים וקרא בקול גדול: ממה אני שמח, שאני משיא את בתי והלא גם 'איוואן הגור' שמח כשמשיא את בתו, אלא השמחה של יהודי היא מפני השמחה למעלה - שהשמחה במעונו, או אז פרצה השמחה את כל הגבולות וירקדו העם בשמחה עצומה עד למאד.

וזה ההסבר למה שאנו מבקשים שמח תשמח וכו' 'שמחך יצירך בגן עדן מקדם', שאנו מבקשים שהשמחה תהא מהולה בשמחתו הגדולה של הבית"ש כיום שנבראו שמים וארץ, ואולי זה גם הכונה למה שנהוג להכריז בריקוד המצוה טאנץ "שבת".

ובזה יוסבר מה שזכינו ל'יראו עינינו וישמח לבנו' בשמחת הנישואין בבית כ"ק עטרת ראשינו מרן אדמו"ר שליט"א את המעמד המרומם והנשגב שלא ישכח ולא ימוש מנגד עינינו, כאשר פסגת השמחה ושיא השיאים שלה באה לידי ביטוי בפסוקים "וברוך שם כבודו לעולם ועד" וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן" אשרי עין ראתה...

זמנים לשמחת החתונה
לבן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
י"ב אדר השש"ג

17:15	קבלת פנים
18:00	מעמד ההופה בביהמ"ד טשערנאביל רח' הבקוק
20:30	כניסת כ"ק אדמו"ר שליט"א לסעודת החתונה
21:30	אמירת מו"ט עד
11:00	ברכת המזון
11:20	מצוה טאנץ
12:20	מצוה טאנץ כ"ק אדמו"ר שליט"א - לערך

נמ"י לסעודה מיד לאחר התופה באולם ברח' רבינוב • מקום מיוחד לאנ"ש ולבתויו החמד

- ד -

הרי שהשבת היא מעיין נובע ושופע שמחה משמחתו מלכותו יתב"ש, וכפי שנוהגין לשורר בשב"ק בחצר קדשינו 'ישמחו במלכותך - טאקע נאר במלכותך', וזה הוא ענין שמחת 'שבת אויפרוף' ששמחת הנישואין מתחלת בשב"ק, שאז נשפעים בשמחת מלכותו ית', וכשהאדם משריש בעצמו בשבת שמחה זו במלכות שמים, הוא יכול לזכות לשתף בשמחתו את השמחה הגדולה ביותר של הבית"ש כיום שנבראו שמים וארץ וכיום שניתנה תורה לישראל.

וכן ביאר ר' צדוק הכהן מלובלין את שמחת השבת בפרי צדיק פרשת ויגש ז"ל: "אנחנו מבקשים בחמרא טבא דביה תחדי נפשא שמחת הנפש ולא שמחה גופנית. ושמחת הנפש הוא רק ישמח ישראל בעושי וגו', וזה י"ן ישמח לבב אנוש שמחה

נחלת עידותיך

המשך מעמוד ה' <<

ונביא כמה הלכות בענין הסעודה.

חיוב סעודה: אע"פ שמצווה מוטלת על החתן והכלה לשמח כל שבעה וכן על האחרים לשמחם מ"מ אין חיוב לערוך סעודות לכבודם כל שבעה, אלא שאם עשו סעודה מברכים שבע ברכות (ש"ת חת"ס אה"ע ח"א סי' קכ"ב, ש"ת רב פעלים ח"ד אה"ע סי' יז), מ"מ נהגו העולם לערוך סעודות שבע ברכות (ש"ת רב פעלים שם ועינין פמ"ג סי' תמ"ד מ"ו סק"ט דמסתפק אם הם סעודת מצווה ובמ"א אור"ח סי' תרמ"ג סק"ג משמע דהוי סעודת מצווה). ויש שנהגו לעשות סעודת משתה שתי פעמים (כדאיא במסכת סופרים פ"ט ה"ט, ובש"י שרפי קודש וכו' בליקוטים בס' אמרי אמת בשם החידושי הר"ם שעי"צ ג' ברכות אלו דהיינו י"ד פעמים שבע ברכות ממתיקין צ"ח קללות).

שבע ברכות באמצע סעודה: אין מברכין שבע ברכות באמצע הסעודה דקבעוהו אחר ברכהמ"ז דווקא (ש"ת מנחת יצחק ח"ב סי' מ"ג וש"ת מנחת שלמה ח"א סי' יח), ובדיעבד שבירכו קודם ברכהמ"ז אינו מעכב (שבע שמחות ויע"ע בשש"כ ח"ב פ"ב הגיה ע"ג מה שנשאר בצ"ע).

לצאת לפני שבע ברכות: המשתתפים בסעודת שבע ברכות ויש להם ענין נחוץ כגון במקום הפסד, או שהם מלמדים ורוצים לקום בזמן, שמצד דין זימון מותר להם לצאת, י"א דיכולים לצאת ואין צריכים לשמוע שבע ברכות, הן מטעם דאין חיוב שבע ברכות חל אלא בסוף סעודה (ש"ת האף לך שלמה אה"ע סי' ק"ח), והן דחיוב שבע ברכות הוא על הציבור (מההתקין לברך דווקא בעשרה ויש עדיין לזון בטעם זה ואכ"מ), וי"א דמחויבים להשאר עד סיום שבע ברכות, אלא א"כ יכונו בנט"י לסעודה שאינם רוצים להשתתף בשבע ברכות (ש"ת אגרות משה ח"א סי' י"ג), אך אינם רשאים להתאחד יחד עשרה אנשים ולברך ברכהמ"ז ושבע ברכות א"כ קבלו רשות ע"כ מבעה"ב (ש"ת מנח"ב ח"ב סי' כ"ג). אך שלושה רשאים לזמן ויאמרו שהשמחה במעונו בלי שבע ברכות (ש"ת מנח"ב ח"ב סי' מ"ג ובש"ת שבה"ל ח"ט סי' ע"ד כ"ב דהאומר אין מזניחין אותו).

תורה – ויראה

אפילה עבותה שרשרה בשבילי העיירה, מלבד קול פיצפוף עלים יבשים הנפרכים תחת כפות הרגלים שלט השקט העמוק שליטה ללא מיצרים. פנחס'ל פסע מדודות והיו גליו מוליכות אותו אל בית המדרש. ומבעד לפתח המקומר והדלת החורקת בפתיחתה, הבחין באור המרצד בפיתו של ר' לייב, ובדמותו הכפופה הרכונה על גמרתו הישנה והאהובה, וניגון שובה מתגנן משפתיו.

פנחס'ל הביט כמהופנט בפניו המאירים של ר' לייב, ועינו לא שבעה מלראות איך יוצאים מפיו התיבות הקדושות של הגמרא מלאים אהבה ויראה, הוא דימה בעיניו לראות כי זהו דוגמא של חסיד הלומד תורה מתוך דביקות ויראת שמים.

הוא לקח לידו את התניא קדישא ופתחו היכן שאחו בו כאשר המדובר על בעל המעלה היחירה בעסק התורה מכל המצוות ואף מהתפילה שהיא גם דביקות בהש"ת. ואעפ"כ הדביקות על ידי התורה גדולה היא לאין שיעור כי ע"י לימוד התורה אפשר להדבק באור אין סוף עצמו המלוּבש אך ורק בתורה הקדושה. כי בשאר כל העולמות, האור אין סוף ב"ה לא מתלבש באופן פנימי כי אם באופן של סובב כל עלמין.

וכאן ניגש הרבי 'למעשה' 'ומזה יוכל המשכיל להמשיך עליו יראה גדולה בעוסקו בתורה'. אחרי כל האמור וההתבוננות על אחדות הוי' בעולמות, ועל כך שבתורה הקדושה, שם אפשר לראות ולהדבק בהשם אחד, ועל ידי התבוננות 'המשכיל' בדבר זה יבוא מזה למדרגה של 'יראה גדולה' שהיא המדריגה הנעלה ביותר של יראת הרוממות שמהותה היא ההרגשה שהוא בטל ומבוטל כאין וכאפס כלפי הש"ת ורוממות.

ומטבעה של יראה זו מההכרה בגדלות השם והידיעה "שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני תמים דעות", וכמו שכותב הרמב"ם שמידיעה זו "נרתע לאחוריו... ויירא ויפחד משפלותו ודלותו"...

וכמה שמרגיש האדם יותר איך שהוא קרוב אל המלך בעצמו, פשוט הוא שתפול עליו יראה ביתר שאת "כשיתבונן איך שנפשו ולבושה שבמוחו ובפיו הם מיוחדים ממש בתכלית היחוד ברצון העליון". כאשר האדם מתבונן בזה איך שכאשר הוא עוסק בתורה הוא מתדבק אל הש"ת בדביקות הגדולה ביותר, ומלך מלכי המלכים בכבודו ובעצמו נמצא אצלו בקירוב הגדול ביותר ששייך התוצאה היא שלימודו יהיה מתוך אימה ויראה.

וזאת כאשר מתבונן כמה גדולה מעלת לימוד התורה והקירוב העצום הנעשה עי"ז להש"ת כי המעלה שיש בתורה לא נמצא בכל העולם. כי מה שיש בתורה הקדושה אשר משפיעה על נפשו האלוקית ועל לבושה בשעה שעוסקים בתורה "ואור אין סוף ב"ה המתגלה בהם מה של העולמות עליונים ותחתונים כלא חשיבי קמיה וכאין וכאפס ממש עד שאינו מתלבש בתוכם ממש אלא סוף כל עלמין בבחינת מקיף להחיותם עיקר חיותם רק איזו הארה מתלבשת בתוכם מה שיכולים לסבול שלא יתבטלו במציאות לגמרי".

כאשר מתיישב האדם עם ההייליג'ע גמרא שלו, ומתבונן, כמה עולמות גדולים ונעלים לאין שיעור ישנם, ולעומת זה כמה גדול ונעלה ומרומם הוא אור אין סוף ב"ה אשר למרות גדלות ומעלת כל העולמות אין הם יכולים לסבול התלבשות אור אין סוף ב"ה אשר הוא נשאר מובדל ומופרש מהם בבחינת 'סובב כל עלמין' ורק איזו הארה קטנה של חיות פנימית יכולה להתלבש בתוכי העולמות כדי חיותם.

ואילו הוא, אותו פנחס'ל קטן היושב בבית המדרש החשוך למחצה ולוקח לידו את הגמרא הקדושה, למרות כל מה שהוא בריה קטנה שפלה ואפילה לפני תמים דעות, עם כל זה, הוא ולא אחר זוכה להתדבק בקשר עליון דאורייתא, על ידי התורה הקדושה אל אור סוף ב"ה עצמו, כן, באור אין סוף ב"ה ממש, בו הוא מתדבק בתכלית היחוד'.

זהו 'חסידיש'ע בליק' על לימוד התורה הקדושה ועל כמה שזה משאיר חותם על הלומד ועוסק בה. ועל ידי הבנה זו מגלה הרב פנים חדשות במה שנאמר בתורה "זהו שכתוב ויצונו ה' את כל החוקים האלה ליראה את ה' וגו'". לפי הפשטות, כדי לקיים את מצוות וחוקי התורה, צריכים מקודם להגיע ליראת שמים, יראה ופחד מלמרוּד במלך

מלכי המלכים, ומזה לשמור ולעשות את כל דברי התורה הקדושה ומדוע כתוב בפסוק ש"ע" התורה באים לידי יראה? אמנם, לפי האמור מובן ומתוק לחיך הפשט בפסוק. כי היראה שעל זה מדובר בפסוק הוא יראת הרוממות, 'יראה גדולה' אשר מגיעה לאדם דייקא על ידי לימוד התורה הקדושה, והתקשרות נפשו אל אור אין סוף ב"ה המלוּבש בה.

[ועל יראה גדולה זו אמרו אם אין חכמה אין יראה והתורה אצלה לדרתא כמ"ש במק"א] בשני מקורות אלו מבואר שהתורה היא ההקדמה ליראה, והקשו שהרי כתוב גם אם אין יראה אין חכמה, אלא לפי חכמה, אם אין חכמה, - לולי התורה הקדושה, אין יראה, א"א לבא ליראה הגדולה. כי

התורה היא התרעא - השער לדרתא - לדירה שהיא יראת שמים - אותה יראה גדולה.

אמנם, - חשוב פנחס'ל לעצמו, לא אשלה את עצמי שכל אחד יכול להגיע למדריגה זו של 'הרגיש' את אותו יראה גדולה, כי אכן אפשר להתבונן, ואולי אף להבין זאת במוח, אך עדיין המרחק מן ההבנה שבמוח להרגשה אמיתית, גדול הוא ביותר ולא כל אחד זוכה לכך. על זה ממשיך הרבי "אלא דלאו כל מוחא סביל דא יראה כזו אך גם מאן דלא סביל מוחו כלל יראה זו לא מינה ולא מקצתה מפני פחיתות ערך נפשו בשרשה ומקורה במדרגות תחתונות דעשר ספירות דעשיה - אין יראה זו מעכבת בו למעשה כמו שיתבאר לקמן". אין זה סוד, וכבר נתבאר זה לעיל שישנם ריבוא רבבות חילוקי מדרגות בנשמות ישראל, ישנם נשמות מכל הד' עולמות, ובכל העולמות ישנם עשר ספירות כך שישנו אחד שנשמתו היא מהספירות התחתונות של עולם העשי' שמצד ערך נשמתו אין לו את 'ההרגש' להגיע ליראה זו, אמנם 'למעשה' הרי גם הוא כאשר הוא לומד ועוסק בתורה הקדושה הרי הוא מתקשר בדביקות הגדולה ביותר אל אין סוף ב"ה. וגם, הרי יש לו את היראה והפחד שלא למרוד חלילה בהש"ת אשר יראה זו נוגעת לכל אחד ואחד מישראל ובכח יראה זו יוכל לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה הקדושה באהבה וביראה.

אח, נאנח פנחס'ל, היש לנו חיך מתוק מזה?! "אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוקיו"...

זמנה מילתא
בשמחת השבע ברבות המרבין

הנה לזמנת חיה את אשרי שלמנו תהי' נביב לבוא לשמור ולשמור רבנות שליט'א

בשמחת השבע ברבות המרבין

שנתונים ברוך פאר וחרר בשלטי

הבר מצוה

לנדר ביק מרן אדמו"ר שליט'א
הבחור אברהם ב"ר
בן רבי שמעון יחיאל מיכל שליט'א

שנת תלמידי
בפניו זי"ע
חמישי מ"ש
כי תבוא מאיר

בתיבת חסידים
בשעה 20:00
מ"ש י"א: בשעה 20:30

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' אהרן יהודה קליין שליט"א
משכ"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
לרגל הולדת הבן
למזל טוב ובשעת"מ
ויה"ר שיראה ממנו ומכל יוצ"ח
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

ידידנו הנכבד
הרה"ג ר' אלטר גרשטו קנאל שליט"א
לרגל הולדת הנכדה
בת לחתן הרב יוחנן שיש שליט"א
למזל טוב ובשעת"מ
ויה"ר שיראה ממנה ומכל יוצ"ח
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

